

ЗАКОН ✦ ПРАВО ✦ СУСПІЛЬСТВО ✦ БІЗНЕС

ПОРАДИ

ЮРИСТА

НОВИНИ ✦ КОМЕНТАРІ ✦ РОЗ'ЯСНЕННЯ

Всеукраїнська інформаційно – правова газета

Виходить за підтримки ВГО «Правозахисна організація «Спільна Мета» та Українського інституту політики

БЕРЕЗЕНЬ/МАРТ

№ 3(150)2023

ЧИТАЙТЕ В НОМЕРІ:

✦ ЗАРПЛАТА МОБІЛІЗОВАНОМУ ПРАЦІВНИКУ

Стор. 5

✦ ЕКСПЕРТИ ПРО КИТАЙСЬКИЙ «МИРНИЙ ПЛАН»

Стор. 6

✦ ІНТЕРВ'Ю
ДМИТРА РАЗУМКОВА

Стор. 10

✦ ЗМІНА ЧЕРГОВОСТІ НА СПАДКУВАННЯ

Стор. 12

СОЦДОПОМОГА ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УКРАЇНСЬКИМ ЖІНКАМ ПРИ НАРОДЖЕННІ ДИТИНИ У ЄС

Стор. 8-9

КОЖНОМУ ГАРАНТУЄТЬСЯ ПРАВО ЗНАТИ СВОЇ ПРАВА І ОБОВ'ЯЗКИ

(Ст. 57 КОНСТИТУЦІЇ УКРАЇНИ)

ПЕРЕДПЛАТНИЙ ІНДЕКС 49801

РОЗМІЩЕННЯ РЕКЛАМИ

На сторінках газети Ви маєте можливість розмістити рекламу, статті, інтерв'ю та інші матеріали суспільно-правового характеру. Також, пропонуємо розміщення Вашої інформації на інформаційно-правовому порталі **ПОРАДИ ЮРИСТА** (<https://porady.org.ua>)

Вартість та умови розміщення дізнавайтесь за телефоном **(050) 692-13-30**

**РЕКЛАМА НА САЙТІ
ТА В ГАЗЕТІ**

ІСТОРІЇ ВІЙНИ

Нагадуємо нашим читачам, що на Інформаційно-правовому порталі «ПОРАДИ ЮРИСТА» (<https://porady.org.ua/>) започатковано рубрику «Історії війни», в якій ми публікуємо розповіді, а також фото/відео людей, що безпосередньо відчули на собі наслідки «руського міра».

Це історії тих, хто постраждав від російської агресії, хто втратив близьких, житло та опинився на межі виживання. Це історії тих, хто залишив цивільне життя та пішов захищати Батьківщину. Це історії тих, хто пройшов полон або вижив в окупації. Це історії міст та селищ, які були знищені рашистами.

Якщо ви чи ваші близькі або знайомі постраждали від російської агресії, якщо ваше житло зруйноване, якщо ви пішли у тероборону і захищаєте свою країну, надсилайте нам свою історію (розповідь, фото, відео) і ми опублікуємо її на нашому сайті.

Також ці історії ми надсилаємо нашим партнерам – європейським ЗМІ. Деякі матеріали за згодою з авторами надсилаємо до правоохоронних органів для фіксації злочинів російської федерації.

Електронна пошта для надсилання матеріалів: porady_urista@ukr.net

ПОРАДИ ЮРИСТА

Всеукраїнська інформаційно-правова газета
Свідоцтво КВ 23224-13064ПР від 22.03.2018р.
ТОВ «Редакція газети «ПОРАДИ ЮРИСТА»

Тел. редакції: (050) 692-13-30
e-mail: porady_urista@ukr.net

2023

Відповідальність за точність і достовірність інформації несе автор. За точність реклами – рекламодавці. За якість друку – друкарня Редакція не завжди поділяє точку зору автора публікації. Редакція залишає за собою право редагувати матеріал. При використанні публікацій газети «Поради юриста» посилання на газету обов'язкове. Матеріали друкуються українською та російською мовами.

Головний редактор Закутайло О. П.
Заст. Головного редактора Закутайло С. О.
Керівник проекту Бортнік Р. О.

www.porady.org.ua

Газета виходить 1 раз на місяць

Віддруковано в друкарні ФОП Паливода А.В.
03061, м. Київ, пр-т Відрадний, 95/Е
тел/факс (044) 351-21-90 Зам. № 00224

ПОРАДИ ВІД ДЕРЖПРАЦІ ЩОДО БЕЗПЕЧНОГО ПРОВЕДЕННЯ ВЕСНЯНО-ПОЛЬОВИХ РОБІТ

Сільськогосподарське виробництво — одна з найбільш травмоформуючих галузей в Україні. Причинами цього є як фінансово-господарське становище у державі, так і специфічні особливості галузі, такі як стислість строків різних видів польових робіт з сезонною концентрацією техніки; зростання інтенсивності праці та навантаження на кожного працівника тощо.

Найнебезпечнішими виробничими факторами, що впливають на виникнення нещасних випадків, є перекидання і наїзди, дія предметів, що рухаються і обертаються, ураження електричним струмом. Ці причини у сільському господарстві спричиняють третину травмувань. Значний вплив на умови праці здійснюють кліматичні умови тощо. Найвищий рівень смертельного травматизму спостерігається серед водіїв, механізаторів, підсобних робітників, сторожів.

У зв'язку з реформуванням аграрного сектора збільшилася кількість малих підприємств, де відсутні служби охорони праці, не проводиться відповідна систематична робота із забезпечення безпеки праці. Експлуатується сільськогосподарська техніка, що вичерпала свій ресурс, а іноді навіть несправна. Працівники належно не забезпечуються необхідними засобами індивідуального захисту, не завжди проводяться медичні огляди. Відбувається травмування й через незнання безпечних прийомів праці, порушення виробничої і трудової дисципліни.

Перше про що повинен пам'ятати кожен фермер, кожен керівник господарства це - створення безпечних і безаварійних умов праці у сільському господарстві та мінімізації ризиків виникнення нещасних випадків на виробництві під час проведення весняно-польових робіт.

Особливу увагу потрібно приділити питанням навчання та інструктування працівників з охорони праці, контролю за технічним станом машин і механізмів, проведенню передрейсових і післярейсових медоглядів трактористів-машиністів і водіїв, контролю за дотриманням працівниками дисципліни.

Зараз як ніколи перед проведенням весняно-польових робіт повинні бути проведені якісні позапланові інструктажі з питань охорони праці працівникам,

Забезпечити належний моніторинг за технічним станом сільськогосподарських машин, які планується використовувати під час посівної кампанії.

Заборонити використання несправної техніки, у тому числі з відсутністю електростартерного запуску двигуна.

З метою забезпечення безаварійної роботи машин, механізмів, устаткування та попередження випадків виробничого травматизму роботодавцям необхідно організувати ефективну роботу служб технічного контролю, обслуговування та ремонту техніки.

З метою мінімізації часу перебування працівників на відкритому просторі, заборонити виконання складних або довготривалих ремонтних робіт машин, механізмів, обладнання в польових умовах.

Забезпечити працівників, задіяних у виконанні весняно-польових робіт відповідним спецодягом, спецвзуттям та іншими засобами індивідуального та колективного захисту, доукомплектувати медичні аптечки необхідними ліками та матеріалами.

Доставку, транспортування та ручне перенесення обладнання, устаткування, добрив та інших матеріалів до місця безпосереднього виконання робіт, потрібно здійснювати у відповідності до розроблених маршрутів, з якими ознайомлені усі працівники, які будуть виконувати зазначені роботи.

*Південне міжрегіональне управління
Державної служби з питань праці*

ЯК ОТРИМАТИ КАРТКУ ПЛАТНИКА ПОДАТКІВ, ПЕРЕБУВАЮЧИ ЗА КОРДОНОМ?

Перебуваючи за кордоном, чимало українців стикається з проблемою відновлення документів. Розповідаємо, як можна отримати картку платника податків, перебуваючи поза межами України.

Які документи потрібні?

- Заповнена заява за формою № 5ДР.
- Копія паспорта з чітким зображенням документа.

Де можна отримати картку платника податків:

- особисто у закордонній дипломатичній установі України;
- за письмовим клопотанням на вказану адресу за кордоном (документи надсилаються поштою);
- через представника в українській податковій.

Звертаємо увагу, що для отримання картки платника податків представником необхідно мати такі документи:

- довіреність,
- документ, що посвідчує особу представника,
- копію документа, що посвідчує особу довірителя.

НОВИНИ

800 ПІДПРИЄМСТВ ЗА РІК БУЛО РЕЛОКОВАНО В БІЛЬШ БЕЗПЕЧНІ РЕГІОНИ

За урядової програмою релокації в більш безпечні регіони країни перемістили 800 підприємств, з них 623 відновили роботу на новому місці. Про це повідомила заступниця Міністра економіки України Тетяна Бережна. Ще для 239 підприємств шукають зручні локації або спосіб транспортування. Понад 650 підприємств, які планували релокувати свої виробничі потужності, відмовились від переміщення у зв'язку з деокупацією територій, де вони розташовані. Тетяна Бережна зазначила, нині деякі підприємства (44) повертаються на попередні місця роботи, оскільки покращилася безпекова ситуація, зокрема, у Харківську, Чернігівську та Сумську область. Найбільше підприємств релокувалися до таких областей: - 24% до Львівської; - 14,5% до Закарпатської; - 9,8% до Чернівецької; - 8,3% до Івано-Франківської; - 7,3% до Хмельницької; - 6,3% до Тернопільської. Програма діє далі, однак кількість запитів значно зменшилася, порівняно з березнем-квітнем 2022 року.

У РАДІ ЗАПРОПОНУВАЛИ ВИДІЛИТИ 30 МЛРД ГРИВЕНЬ НА ДРОНИ

Верховна Рада спільно з урядом напрацьовують комплексні зміни до державного бюджету щодо збільшення видатків на закупівлю безпілотників для ЗСУ. Про це повідомляється на сайті парламенту. Безпілотники на сьогодні відіграють вкрай важливу роль на фронті, а волонтери не здатні забезпечити армію необхідною їх кількістю. Більше того, не зовсім зрозуміло, чому держава не перебирала на себе це вкрай важливе питання. «С амбітні плани виробництва дронів в Україні. Тут йдеться про 30 млрд грн. Принципова підтримка цього є. З Резервного фонду виділено перші 10 млрд грн. Щодо коштів з бюджету – шукатимемо джерела. У нас стане більше розуміння наших фінансових можливостей після того, як визначимося із програмою співпраці з Міжнародним валютним фондом», – розповіла голова комітету з бюджету Роксолана Підласа. Вона зазначила, що Кабмін має подати свої напрацювання щодо змін до державного бюджету на розгляд Ради до кінця березня.

В УКРАЇНІ З'ЯВЛЯТЬСЯ ЕНЕРГОЕФЕКТИВНІ БУДИНКИ, ШКОЛИ, ДИТЯЧІ САДКИ

ЄС виділить 7 млн євро на реалізацію проєктів зеленої розбудови українських міст. Про початок реалізації європейської ініціативи «Фенікс» оголосив Комісар ЄС з питань навколишнього середовища, океанів і рибальства Віргініус Сінкявічюс. Програма «Фенікс» спрямована: на допомогу у розробці кліматично нейтральних стратегій; обмін знаннями в управлінні зеленим розумним містом; обмін практиками у сфері сталого розвитку та кліматичної нейтральності. «Це буде співпраця між європейськими та українськими архітекторами, які проєктуватимуть зелені будинки, енергоефективні сучасні школи, дитячі садки», — заявив Віргініус Сінкявічюс.

СТАЛО ВІДОМО, КОЛИ ПОЧНЕТЬСЯ КОМПЕНСАЦІЯ ЗА ЗРУЙНОВАНЕ ЖИТЛО

Компенсацію за зруйноване під час військових дій житло українцям, можливо, почнуть видавати з травня 2023 року. Про це повідомила голова партії «Слуга народу» Олена Шуляк. «Ми сподіваємося, що вже у травні запрацює повноцінний механізм компенсації за зруйноване та пошкоджене житло. Коли цей закон запрацює, на таку компенсацію матимуть право громадяни України — виключно фізичні особи. На сьогодні держава не має можливості відшкодувати збитки для бізнесу. Це буде наступним кроком», — розповіла вона. За словами Олени Шуляк, компенсація передбачена лише за те житло, яке було зруйноване після 24 лютого 2022 року. «Люди, у яких зруйновані квартири, отримають житлові сертифікати, які обміняватимуть на житло, яке вони самі оберуть. Людина вільно обиратиме і населений пункт, і самостійно ту нерухомість, яку хоче», — наголосила Олена Шуляк. Вона також розповіла, що станом на березень 2023 року громадяни України через «Дію» подали 335 тис. заявок на зруйноване або пошкоджене житло.

В УКРАЇНІ ЗАВЕРШИЛАСЯ ПОДАТКОВА АМНІСТІЯ

В Україні 1 березня завершилася податкова амністія. Загалом ті, хто скористалися можливістю, задекларували 8,8 мільярда гривень. Про це повідомив голова податкового комітету Верховної Ради Данило Гетманцев. За його словами, станом на 1 березня подано 845 декларацій. При цьому загальна вартість задекларованих активів — 8,82 мільярда гривень. Таким чином, держава отримала від сплачених податків приблизно 547 мільйонів гривень. Гетманцев зазначив, що лише за останні два тижні українці задекларували активи на 2,6 мільярда гривень, що становить майже 30% усіх задекларованих активів. Перед запуском амністії Гетманцев заявляв, що вона здатна вивести з тіні активи на суму близько \$20 мільярдів. Отже, вдалося зібрати менше ніж 1% від запланованої суми.

УКРАЇНЦІ У ПОЛЬЩІ МАСОВО ПОЧИНАЮТЬ СВІЙ БІЗНЕС

Війна в Україні призвела до того, що мільйони українців знайшли тимчасовий притулок у Польщі. За даними Служби соцстрахування, компаній, якими керують іноземці, стає все більше. Платниками податків є переважно українці, які працюють здебільшого у сфері будівництва та послуг. Про це повідомив Себастьян Щурек, речник Інституту соціального страхування в Ополе. Останні дані свідчать, що понад 31 тисяча іноземців веде несільськогосподарську діяльність у Польщі. Кожен третій з них — українець. Польський економічний інститут додав, що серед галузей, у яких українці починають бізнес у Польщі - будівництво (24%), інформація та зв'язок (16%) та послуги (14%). «Загалом бізнес у Польщі ведуть представники 113 країн. Нині більше третини людей, які започаткували власну справу, декларують українське громадянство. На рубежі січня-лютого цього року на такий крок зважилися аж 11 155 українців. Далі йдуть білоруси (5487) і в'єтнамці (1130)» - додав Щурек.

ЗАРПЛАТА МОБІЛІЗОВАНОМУ ПРАЦІВНИКУ ПІСЛЯ ЗМІН У ЗАКОНОДАВСТВІ: ЩО ТРЕБА ЗНАТИ?

Після набуття чинності Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо оптимізації трудових відносин» від 01.07.2022 року №2352-IX, яким здійснено оптимізацію трудових відносин роботодавець зобов'язаний зберігати лише робоче місце й посаду за працівниками, яких увільнив від роботи на час військової служби.

Однак є винятки, коли деякі роботодавці все ж таки будуть продовжувати виплачувати заробітну плату мобілізованому працівнику.

На які гарантії підприємства має право працівник, якого призвали до лав ЗСУ?

Обов'язок збереження трудових гарантій за працівниками призваними на військову службу поширюється як на юридичних осіб, так і на ФОП, до моменту завершення воєнного стану або до моменту звільнення працівника з військової служби, закінчення контракту.

Однією з основних гарантій для працівників, які приєдналися до лав ЗСУ та тероборони це збереження робочого місця та посади.

А ще до 19 липня 2022 року було збереження середнього заробітку для усіх працівників, однак до КЗпП внесено зміни щодо зупинення нарахування середнього заробітку працівникам, які увільнені від роботи на час призову на військову службу.

Тобто починаючи з 19 липня 2022 року роботодавець зберігає за мобілізованим працівником, який проходить службу, місце роботи і посаду.

За яким мобілізованим працівником тепер зберігається право на отримання середнього заробітку?

Мобілізованими працівниками у побуті називають, як тих хто потрапив до лав ЗСУ та і до територіальної оборони, однак вони мають різне законодавче регулювання, а тому і різні трудові права.

Добровольчих формувань територіальних громад не має у переліку видів військової служби згідно з Законом України «Про військовий обов'язок та військову службу», через це дані військовослужбовці потрапляють під дію ч.1 ст. 119 КЗпП і для них зберігається виплата середнього заробітку, оскільки участь у теробороні вважається НЕ військовою службою, а виконанням державних / громадських обов'язків.

Як працівнику підтвердити своє право на середню заробітну плату та не втратити дану виплату?

Підтвердженням того, що військовослужбовець виконує державний / громадський обов'язок, а не проходить військову службу в першу чергу є підписаний контракт добровольця територіальної оборони, а також довідка / витяг з наказу видана на вимогу військовослужбовця – члена добровольчого формування командиром добровольчого формування, що містить інформацію про включення до списку осіб, які залучені до виконання державного або громадського обов'язку.

Саме ці документи необхідно надати роботодавцю для того, щоб зберегти за собою право щодо нарахування середнього заробітку.

До якого часу за членами добровольчих формувань територіальних громад зберігаються дані трудові гарантії?

Нарахування середнього заробітку буде здійснюватися протягом всього часу виконання таким працівником державних або громадських обов'язків та дії документів, що підтверджують членство у добровольчому формуванні територіальної оборони.

Адвокат права

ПОЗИЦІЯ КИТАЮ ЩОДО ПОЛІТИЧНОГО ВРЕГУЛЮВАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ КРИЗИ: ДУМКИ ЕКСПЕРТІВ

Китай опублікував свої пропозиції щодо мирного врегулювання війни в Україні, який складається з 12 основних пунктів. Звертає на себе увагу, що китайський мирний план в основі своїй спирається на раніше запропоновану Ініціативу глобальної безпеки і більшою мірою стосується загальної організації світової безпеки, ніж конкретно війни в Україні.

Наводимо розбір тексту щодо китайського мирного врегулювання від експертів Українського інституту політики Руслана Бортніка та Оксани Красовської.

1. Повага до суверенітету всіх країн. Універсально визнане міжнародне право, включно з цілями і принципами Статуту Організації Об'єднаних Націй, має суворо дотримуватися. Необхідно ефективно підтримувати суверенітет, незалежність і територіальну цілісність усіх країн... Слід заохочувати рівне і однакове застосування міжнародного права, а подвійні стандарти мають бути відкинуті.

Коментар: у цьому пункті можна спостерігати щонайменше дві «шпильки» на адресу США. Китай заявляє, що США постійно порушують суверенітет інших країн, а також використовує подвійні стандарти в міжнародному плані.

2. Відмова від менталітету холодної війни. Безпека однієї країни не повинна забезпечуватися за рахунок інших. Безпека регіону не повинна досягатися шляхом зміцнення або розширення військових блоків... Усі сторони повинні протистояти прагненню до власної безпеки за рахунок безпеки інших, запобігати блоковій конфронтації та працювати разом для миру і стабільності на Євразійському континенті.

Коментар: Фактично положення з російської концепції з безпеки, запропонованої перед початком війни. Виокремлення Китаєм Євразійського континенту, ще раз підкреслює, що США тут ніби «ні до чого». А відмова від менталітету холодної війни і розширення військових блоків - ще одна «шпилька» у бік США від Китаю.

3. Припинення військових дій. Конфлікти і війни нікому не вигідні... Усі сторони повинні підтримати Росію і Україну в роботі в одному напрямку і якнайшвидшому відновленні прямого діалогу, з тим щоб поступово деескалувати ситуацію і в кінцевому підсумку досягти всеосяжного припинення вогню.

Коментар: Спроба заморозити конфлікт на тому етапі, на якому він є (по лінії фронту). Китай наполягає на прямому діалозі РФ і України і, очевидно, виступає проти інших посередників. Але цей пункт також можна трактувати, як спрямований проти бажання РФ змінити однополярний світ і вибудувати свої нові сфери впливу. Для цього необхідні переговори зі США та союзниками.

4. Відновлення мирних переговорів. Необхідно заохочувати і підтримувати всі зусилля, що сприяють мирному врегулюванню кризи... Китай буде і надалі відігравати конструктивну роль у цьому відношенні.

Коментар: Контрпозиціонування, Китай демонструє, що виступає за мир на відміну від інших сторін конфлікту, які нібито виступають за війну.

5. Врегулювання гуманітарної кризи. Необхідно заохочувати і підтримувати всі заходи, що сприяють ослабленню гуманітарної кризи...

Коментар: Китай підкреслює гуманність своєї позиції (Китай за людей).

6. Захист цивільного населення і військовополонених. Сторони в конфлікті повинні суворо дотримуватися норм міжнародного гуманітарного права...

Коментар: З одного боку захист цивільного населення, яке найбільше страждає від російських ударів (гра на українській позиції). А з іншого боку РФ найчастіше звинувачує Україну в неналежному поводженні з військовополоненими.

7. Забезпечення безпеки атомних електростанцій... Китай закликає всі сторони дотримуватися норм міжнародного права, включно з Конвенцією про ядерну безпеку (КЯБ), і рішуче уникати техногенних ядерних аварій. Китай підтримує Міжнародне агентство з атомної енергії (МАГАТЕ)...

Коментар: це привернення уваги до того, що конфлікт в Україні, на території якої розміщені атомні електростанції, загрожує атомною катастрофою для всього світу.

8. Зниження стратегічних ризиків. Ядерна зброя не повинна застосовуватися, і не можна вести ядерні війни.

Коментар: це сигнал РФ, що Китай категорично не підтримує застосування ядерної зброї. А також підвищення уваги до можливого ядерного протистояння.

9. Сприяння експорту зерна. Усі сторони повинні повністю й ефективно та збалансовано реалізувати Чорноморську зернову ініціативу, підписану Росією, Туреччиною, Україною та ООН, і підтримати ООН у тому, щоб вона відіграла важливу роль у цьому відношенні...

Коментар: Китай виступає за глобальну стабільність на міжнародних ринках, зокрема й на продовольчих. Тому Китай підтримує функціонування «зернової угоди», що, по суті, стає гарантом її продовження (малоймовірно, що РФ у цьому питанні виступить проти позиції Китаю і Туреччини).

→

→

10. Припинення односторонніх санкцій. Односторонні санкції та максимальний тиск не можуть вирішити проблему; вони лише створюють нові проблеми. Китай виступає проти односторонніх санкцій, санкціонованих Радою Безпеки ООН. Відповідні країни повинні припинити зловживати односторонніми санкціями і «юрисдикцією довгої руки» щодо інших країн, для того, щоб зробити свій внесок у деескаляцію української кризи і створити умови для країн, що розвиваються, для зростання своєї економіки і поліпшення життя своїх народів.

Коментар: Китай виступає проти первинних і вторинних санкцій, що грає на руку РФ, самого Китаю і країн, які співпрацюють з ними. Китай виступає в ролі лобіста глобального ринку, для якого будь-які санкції - це зло.

11. Підтримка стабільності промислових ланцюжків і ланцюжків поставок... Необхідні спільні зусилля для пом'якшення наслідків кризи і недопущення того, щоб вона порушила міжнародне співробітництво в галузі енергетики, фінансів, торгівлі продовольством і транспорту і не підірвала відновлення світової економіки.

Коментар: Загалом очевидно, що Китай більше хвилюють питання світової економічної системи. Тому КНР намагаються на пом'якшення наслідків спровокованої війною в Україні кризи та недопущення того, щоб вона порушила міжнародне співробітництво в галузях енергетики, фінансів, торгівлі продовольством і транспорту та не підірвала відновлення світової економіки.

12. Сприяння постконфліктному відновленню. Міжнародному співтовариству необхідно вжити заходів на підтримку постконфліктного відновлення в зонах конфліктів. Китай готовий надати допомогу і зіграти конструктивну роль у цих зусиллях.

Коментар: Китай пропонує свою участь у постконфліктному відновленні та фінансуванні України.

Додатково: Варто зазначити, що китайський мирний план - це не зовсім план, а скоріше набір принципів або концепція, що позбавлена конкретики щодо України, немає чітких пропозицій щодо того, що має зробити кожна зі сторін конфлікту.

- План має передбачати конкретні кроки, терміни, обов'язки сторін. Цього в китайському мирному плані немає.

- За бажання сторони можуть трактувати зміст його пунктів на свою користь (наприклад, як Повага до суверенітету всіх країн).

- Єдиний пункт, який може викликати явний протест в Україні та її союзників - це Припинення односторонніх санкцій.

- Метою китайської мирної концепції є не стільки мирне врегулювання щодо України, скільки контр позиціонування. Ідеологічна конкуренція зі США та іншими країнами, які виступають за силове вирішення конфлікту.

- Таким чином Китай намагається виграти підтримку країн Африки, Латинської Америки та Азії. Тому цей мирний план варто сприймати насамперед як документ, який спрямований на глобальну конкуренцію зі США та союзниками. І тільки в другу чергу як документ спрямований на врегулювання україно-російської війни.

- Китай називає війну в Україні «конфліктом», слово «війна» в тексті не згадується жодного разу.

Бортнік Руслан, Красовська Оксана, УІП

ЯКІ ЗАРПЛАТИ БУДУТЬ У ЗСУ В 2023 РОЦІ

Українським воїнам з лютого 2023 року підвищили розмір заробітної плати, тобто грошового забезпечення без урахування додаткової винагороди.

Підвищення у середньому склало 8 000-10 000 гривень: найбільше отримуватимуть командири бригад. Загалом максимальні надбавки передбачені для ССО, а найменші — для Сухопутних військ. Тиловикам скасували 30 000 грн винагороди, тож загальна сума виплат для них буде у середньому на 20 000 грн меншою, ніж у 2022 році.

Виплата, яку отримують українські військові, складається з двох частин:

- щомісячне грошове забезпечення, яке призначається відповідно до посади, звання, вислуги;

- додаткова грошова винагорода, встановлена указом президента на період воєнного стану.

Щомісячне забезпечення — це по суті зарплата, тобто завжди однакова сума. 20 січня 2023 року було затверджено новий рівень цієї частини виплати.

В середньому підвищення склало 10 000 грн для офіцерського складу та 8000 грн — для рядового, сержантського та старшинського. Найбільша надбавка у командирів бригад:

- сухопутні війська — 17 200 грн;
- штурмові війська — 14 250 грн;
- ССО — 19 480 грн.

Найменше зарплати зростуть у рекрутів, телеграфістів та стрільців:

- сухопутні війська — від 7 100 до 7 300 грн;
- штурмовики — від 7 000 до 8 000;
- ССО — від 10 990 до 12 080 гривень.

Розмір додаткової винагороди визначається за окремою системою, тож може відрізнятися щомісяця — максимальна сума становить 100 000 гривень.

Для тих, хто бере участь у бойових діях та виконує завдання у прифронтових зонах, доплату залишили, а от у тилових військових з лютого 2023 року її забрали. Грошова винагорода не буде виплачуватися тим військовослужбовцям, які проходять службу у військових частинах та підрозділах, які не входять до складу угруповань Сил оборони або резерву головнокомандувача і перебувають поза межами районів ведення бойових дій.

Тож тепер розмір додаткової винагороди напряму залежить від районів перебування військовослужбовців. Як свідчать дані Сухопутних сил, з таким урізанням ті, хто служить не у прифронтових регіонах, навіть зі збільшенням ставки отримуватимуть менше, ніж у 2022 році — в середньому на 20 000 гривень.

ТЕМА НОМЕРА

СОЦДОПОМОГА ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УКРАЇНСЬКИМ ЖІНКАМ ПРИ НАРОДЖЕННІ ДИТИНИ У ЄС

У країнах ЄС жінки, в тому числі і українки, які отримали статус тимчасового захисту, при народженні дитини мають право на різні види соціальної підтримки.

Соцпортал повідомив, що при народженні дитини, загальном в ЄС жінки мають право на такі соціальні допомоги:

1. Декретна відпустка: Оплачувана відпустка на певний період до і після народження дитини.
2. Відпустка для догляду за дитиною: Оплачувана відпустка для батьків для догляду за новонародженою дитиною.
3. Субсидії по догляду за дитиною: Фінансова підтримка для покриття витрат по догляду за дитиною.
4. Відпустка для догляду за дитиною: Неоплачувана відпустка для одного з батьків для догляду за дитиною.
5. Податкові пільги: Податкові пільги або відрахування для сімей з дітьми.

Конкретні деталі цих пільг залежать від кожної країни окремо і можуть бути змінені з часом.

В яких країнах найщедріша відпустка у зв'язку з вагітністю та пологами/батьківством в ЄС:

1. **Болгарія:** Батьки мають право на 58 тижнів відпустки у зв'язку з вагітністю та пологами з 90% заміною зарплати протягом перших 18 тижнів.
2. **Хорватія:** Матері мають право на відпустку у зв'язку з вагітністю та пологами тривалістю 365 днів зі 100% заміною зарплати протягом перших 90 днів.
3. **Чеська Республіка:** Матері мають право на відпустку у зв'язку з вагітністю та пологами тривалістю 28 тижнів із заміною зарплати на 70% протягом усього періоду.
4. **Франція:** Батьки мають право на 16 тижнів відпустки для догляду за дитиною із заміною зарплати на 100% за весь період.
5. **Португалія:** Матері мають право на 120 днів відпустки у зв'язку з вагітністю та пологами зі 100% заміною зарплати на весь період.

Це лише кілька прикладів, і конкретні деталі цих правил можуть відрізнятися.

КОМПЛЕКСНІ СУБСИДІЇ ПО ДОГЛЯДУ ЗА ДІТЬМИ

Країни ЄС з найповнішими субсидіями на догляд за дітьми різняться, але деякі країни з сильною підтримкою догляду за дітьми включають:

1. **Данія:** Уряд надає великі субсидії на догляд за дітьми, включно з безоплатними дошкільними установами для всіх дітей і субсидіями на догляд за дітьми після школи.
2. **Франція:** Уряд пропонує низку субсидій на догляд за дітьми, включно з податковими пільгами і субсидіями на дошкільні та позашкільні програми.
3. **Німеччина:** Уряд надає субсидії на догляд за дітьми в рамках таких програм, як «Elterngeld Plus», що забезпечує фінансову підтримку сім'ям з дітьми віком до 24 місяців.
4. **Швеція:** Уряд надає комплексні субсидії на догляд за дітьми, включно з безоплатними дошкільними установами для всіх дітей і субсидіями на догляд за дітьми після школи.
5. **Велика Британія:** Уряд пропонує цілу низку субсидій на догляд за дітьми, включно з податковими пільгами та субсидіями на дошкільні та позашкільні програми.

Це лише кілька прикладів, і конкретні деталі цієї політики можуть відрізнятися. Рекомендується вивчити і порівняти політику різних країн, щоб визначити, яка з них пропонує найбільш повні субсидії на догляд за дітьми. →

→

КОМПЛЕКСНІ ПОДАТКОВІ ПІЛЬГИ

Країни ЄС з найповнішими податковими пільгами для сімей різняться, але деякі країни з сильними податковими пільгами для сімей включають:

1. **Ірландія:** Уряд пропонує низку податкових пільг для сімей, включно з виплатою допомоги на дитину та податковою пільгою для сімей з одним доходом.

2. **Нідерланди:** Уряд пропонує низку податкових пільг для сімей, включно з податковою пільгою для сімей з дітьми та податковою пільгою для сімей, що працюють.

3. **Велика Британія:** Уряд пропонує низку податкових пільг для сімей, включно з виплатою допомоги на дитину та податковими пільгами для сімей, що працюють.

4. **Франція:** Уряд пропонує низку податкових пільг для сімей, включно з податковими пільгами для сімей з дітьми та податковими пільгами для сімей, що працюють.

5. **Німеччина:** Уряд пропонує низку податкових кредитів для сімей, включно з податковим кредитом для сімей з дітьми та податковим кредитом для сімей, що працюють.

Це лише кілька прикладів, і конкретні деталі цих стратегій можуть відрізнятися.

Чи можуть претендувати на ці пільги громадяни інших країн, які легально проживають у ЄС

Громадяни інших країн, які мають законне право на проживання в ЄС, можуть мати право на різні соціальні виплати, включно з відпусткою у зв'язку з вагітністю та пологами / батьківством, субсидіями на догляд за дитиною та податковими пільгами.

Конкретні пільги, на які може претендувати людина, залежать від країни, в якій вона проживає, і її індивідуальних обставин.

Загалом громадяни ЄС і законні резиденти країн ЄС мають право на рівне звернення під час отримання соціальних пільг, наприклад, пов'язаних із народженням дитини. Однак особливості отримання допомоги та критерії її отримання в різних країнах можуть істотно відрізнятися.

Рекомендується вивчити й порівняти політику та критерії отримання допомог у конкретній країні ЄС, у якій мешкає особа, щоб визначити, на яку допомогу вона може мати право. Крім того, важливо отримати рекомендації від відповідних органів влади та за потреби проконсультуватися з юристом, щоб отримати точну інформацію та зрозуміти закони й правила, пов'язані з отриманням соціальних допомог.

БІЛЬШ ДЕТАЛЬНО ПО ДЕЯКИМ КРАЇНАМ ЄС

Соцдопомога для українців, які народили дитину в Німеччині

Біженки з України, які народили дитину в Німеччині, мають право на такі соціальні допомоги:

1. Медичне обслуговування: Доступ до допологового і післяпологового догляду, а також доступ до педіатричного догляду за дитиною.

2. Грошові допомоги: Фінансова підтримка основних потреб, як-от харчування та житло, може надаватися в рамках таких програм, як «Asylbewerberleistungsgesetz».

3. Послуги з догляду за дітьми: Доступ до установ з догляду за дітьми, включно з дошкільними програмами, може надаватися державою або приватними організаціями.

4. Освіта: Доступ до безкоштовної початкової та середньої освіти для дитини.

5. Інтеграційні послуги: Доступ до мовних курсів і програм професійної підготовки, що допомагають біженцям інтегруватися в німецьке суспільство.

Примітка: Конкретні деталі цих пільг можуть варіюватися залежно від правового статусу людини, тривалості перебування в Німеччині та інших чинників. Важливо уточнювати актуальну інформацію в місцевих органах влади або організаціях.

Соцдопомога для українців, які народили дитину в Польщі

Біженки з України, які народили дитину в Польщі, мають право на такі соціальні допомоги:

1. Медичне обслуговування: Доступ до допологового і післяпологового догляду, а також доступ до педіатричної допомоги для дитини може бути наданий через Національний фонд охорони здоров'я.

2. Грошові допомоги: Фінансова підтримка для задоволення основних потреб, як-от харчування та житло, може бути доступна через такі програми, як «Фонд підтримки сім'ї».

3. Послуги з догляду за дітьми: Доступ до установ з догляду за дітьми, включно з дошкільними програмами, може надаватися державою або приватними організаціями.

4. Освіта: Доступ до безкоштовної початкової та середньої освіти для дитини.

5. Інтеграційні послуги: Доступ до мовних курсів і програм професійної підготовки, що допомагають біженцям інтегруватися в польське суспільство.

Примітка: Конкретні деталі цих пільг можуть варіюватися залежно від правового статусу людини, тривалості перебування в Польщі та інших чинників. Важливо уточнювати актуальну інформацію в місцевих органах влади або організаціях.

Соцдопомога для українців, які народили дитину в Данії

Біженки з України, які народили дитину в Данії, мають право на такі соціальні допомоги:

1. Медичне обслуговування: Доступ до допологового і післяпологового догляду, а також доступ до педіатричної допомоги для дитини може бути наданий через національну систему охорони здоров'я.

2. Грошові допомоги: Фінансова підтримка основних потреб, як-от харчування та житло, може бути доступна через такі програми, як «Інтеграційна допомога».

3. Послуги з догляду за дітьми: Доступ до установ з догляду за дітьми, включно з дошкільними програмами, може надаватися державою або приватними організаціями.

4. Освіта: Доступ до безкоштовної початкової та середньої освіти для дитини.

5. Інтеграційні послуги: Доступ до мовних курсів і програм професійної підготовки, що допомагають біженцям інтегруватися в данське суспільство.

Примітка: Конкретні деталі цих пільг можуть варіюватися залежно від правового статусу людини, тривалості перебування в Данії та інших чинників. Важливо уточнювати актуальну інформацію в місцевих органах влади або організаціях.

ДМИТРО РАЗУМКОВ: “МИ ОТРИМАЛИ НЕЗАЛЕЖНІСТЬ У 1991 РОЦІ, А СТАЛИ НАЦІЄЮ В 2022”

“Формула перемоги в сьогоднішніх реаліях - це повернення до кордонів 91-го року. Тільки так повинна закінчитись ця страшна війна”, вважає Дмитро Разумков - голова МФО “Розумна політика”.

З перших днів війни Разумков займається волонтерською діяльністю, проїхав 130 тисяч кілометрів з командою «Розумної політики» по всій лінії фронту, ініціював декілька важливих законопроектів щодо підтримки бізнесу, військовослужбовців та захисту цивільного населення, яке постраждало через російську навалу; він як і мільйони українців, робить все можливе, щоб наблизити перемогу.

Геннадій Кірія: Американський президент Авраам Лінкольн сказав, що: «Ті, хто позбавляє свободи інших, не заслуговують на свободу самі». А що для Вас свобода?

Дмитро Разумков: Це свобода слова, свобода вибору, свобода дій, свобода життя. На жаль, сьогодні всі ці свободи знаходяться під великою загрозою в умовах війни. І за кожну з них ми з вами вимушені боротися, як люди, як громадяни, як держава, як народ і як суспільство. Тому свобода - це можливість залишатися людиною.

Геннадій Кірія: Вже минув рік цієї страшної війни. Як Ви змінилися за цей рік? Як змінилася країна?

Дмитро Разумков: Дійсно, 24 змінило всіх і кожного. Ми всі стали трошки жорсткіше, більш загартованими. Але з іншого боку ми стали інакше сприймати нашу державу, незалежність, свободу...

Те, що я побачив від наших людей, від нашого народу за цей рік, надихає рухатись вперед до нашої перемоги.

Я впевнений, що ці зміни відбулися на краще. І я впевнений, що ми самі від себе не очікували, які ми круті, які ми потужні, які ми державні, який ми народ. Народ, який вміє перемагати, але вміє залишатися людьми.

Геннадій Кірія: Ваша команда дуже активно займається волонтерською діяльністю. Розкажіть про це докладніше.

Дмитро Разумков: Починаючи з самого початку війни, ми проїхали командою «Розумної політики» по всій лінії фронту. Сконцентровані більше на допомозі військовим, медикам і тим, хто постраждав від російської навали на тимчасово окупованих територіях.

Українська армія відрізняється від російської тим, що вона перш за все переживає за людей. Багато де нам казали військові, що в першу чергу треба якусь провізію для місцевих, тому що людям треба допомогти, а ми якось справимося, впораємося. Насправді це демонструє, що ми маємо дійсно захисників і дійсно армію.

Ми дуже багато з колегами і з нашими партнерами зробили для медичних установ. Наші колеги з «Розумна політика» дуже багато речей медичного призначення, разом з іншими благодійним фондами організували і передали як військовим шпиталям, так і цивільним лікарням.

Геннадій Кірія: Після героїчного звільнення Херсону, ви поїхали в Херсон. Розкажіть, які у вас були відчуття, повернувшись в наш, український Херсон?

Дмитро Разумков: Я бачив людей, які були щасливі тому, що туди повернулася Україна в повному обсязі. Коли ми з колегами приїхали до Чорнобаївки, була можливість поспілкуватися з людьми, з місцевою владою, яка не повтікала, яка намагалася допомагати, яка намагалася якось зробити так, щоб швидше повернулися туди Українські Збройні сили. Я пам'ятаю розмови людей, які пишалися тим, що нічого у окупантів не брали.

Відчуття були неймовірні. І мені дуже хотілося, щоб такі самі відчуття були після того, як ми приїдемо до Мелітополя, Донецька, Луганська і нарешті Ялти з Сімферополем.

Геннадій Кірія: А як за цей рік змінилися люди? Чи стали ми більш згуртованими?

Дмитро Разумков: 100%. Кожен почав робити правильні речі на своєму місці: просто почав захищати свою державу. І це вийшла така колосальна сила, на яку не те, що не розраховував ворог, а й ми не розраховували. Ми отримали незалежність у 1991 році, а стали нацією в 2022. Ця війна зробила те, що не міг би зробити жоден політик в Україні. Стоїть одне питання - нашої Перемоги. Всі інші сьогодні відійшли на другий план.

Ми всі українці. І насправді, сьогодні немає східної, південної, західної або північної України. Є єдина держава, частина території якої поки що окупована.

→

→

Геннадій Кірія: Президент Зеленський сформував свій «Мирний план», до якого входять 10 пунктів. Скажіть, а яка Формула перемоги для вас?

Дмитро Разумков: Ми втратили дуже багато наших захисників і захисниць, які є цвітом нації. Ми втратили дуже багато територій, які треба повертати. Ми втратили багато цивільного населення. І ми не можемо собі дозволити, щоб далі це продовжувалося. А зупинити це можливо лише перемігши у цій війні.

Тому план повинен складатися з одного пункту - перемоги України і повернення до кордонів 91-го року. Саме на це сьогодні орієнтуються близько 90% наших з Вами співгромадян.

Геннадій Кірія: Сьогодні Україна на перших шпальтах газет. В усьому світі говорять про Україну, захоплюються українцями. Яке місце України буде після перемоги, після цієї страшиної війни, в світі?

Дмитро Разумков: Ми держава, ми народ, який точно має право бути в Європейському Союзі, має право бути частиною НАТО - і ми це довели.

Такої армії, яка є сьогодні в Україні, такого досвіду, який є в наших захисників, немає в жодній країні, яка сьогодні є членом НАТО. Ми віддали дуже високу ціну за це. Але це факт, що іншої держави з таким рівнем підготовки до війни з агресором немає.

Сьогодні Україна бореться не лише за свою землю та людей, вона бореться за подальше існування держави, тому що якщо ми програємо в цій війні, Україна, як країна, перестане існувати. Всі в цивілізованому світі повинні розуміти, що це повторення Другої світової війни. Коли ти думаєш, що якось постоїш в стороні, і війна пройде повз тебе - так не буде.

Сьогодні ми бачимо серйозну підтримку з боку майже всіх цивілізованих країн світу Україні. І для того, щоб стати повноцінним членом і Європейського Союзу, і НАТО, ми повинні перемогти у цій війні. І це питання часу.

Геннадій Кірія: Повернемось до наших парламентських буднів, коли ви були спікером. Центр управління парламенту був у Парламенті, і Ви знаходили консенсус між всіма фракціями. Зараз в умовах війни Центр управління знаходиться на вулиці Банковій. Чи вважаєте це правильним, чи не вважає це демократичному розвитку держави?

Дмитро Разумков: Вважаю це неправильним. Я розумію, що під час війни повноваження Президента набагато більше, аніж у мирний час. Але я впевнений, що частина оточення Президента сьогодні це використовує на свою користь.

Якщо ми говоримо про наш рух у бік ЄС і НАТО, там є базові цінності. Це демократія, це свобода слова, це верховенство права, це справедливість, це повага до прав і свобод людини. Саме за це сьогодні воює українська армія. Не лише за землю, а й за людей, які сповідують те, про що я тільки що сказав.

Тому у кожній інституції, у кожній гілці влади є своє завдання і під час війни, і в мирний час. Не може бути такого, щоб Кабмін був відділом в Офісі Президента з технічної імплементації рішень, які приймаються на Банковій. Це неправильно не лише по відношенню до інституцій - це неправильно по тих підходах, які сповідує український народ.

Геннадій Кірія: А які ініціативи пропонує ваше міжфракційне об'єднання, ваша група «Розумна політика» в Парламенті?

Дмитро Разумков: За цей рік було багато різних законопроектів, які ми ініціювали. Є декілька ключових напрямків, на яких сьогодні повинна бути сконцентрована робота Парламенту. По-перше - це допомога військовослужбовцям.

І сьогодні в мене викликає глибокий подив те, що відбулося майже на річницю війни: коли починають зменшувати виплати нашим військовослужбовцям. Я розумію, що люди воюють не за гроші. Але це серйозний демотивуючий фактор, коли на річницю війни в тебе держава починає забирати те забезпечення, яке тобі обіцяли на весь проміжок часу.

Ми нещодавно проголосували в першому читанні за законопроект, який дозволяє нашим військовослужбовцям, які під час цивільного життя не встигли отримати вищу освіту, ставати офіцерами. Я сподіваюся, що на наступному засіданні Парламенту ми зможемо проголосувати за цей закон в цілому і зняти цю проблему.

Також великим викликом сьогодні для держави є підтримка бізнесу. Бізнесу дуже важко сьогодні виживати. Ми, починаючи з квітня місяця, б'ємося над тим, щоб запровадили пільгове кредитування для українського бізнесу. Хоча б для тих територій, які звільнені від окупантів, і куди може повертатися український бізнес.

Наше об'єднання «Розумна політика» пропонує частину коштів направляти на пільгові кредити для бізнесу під 3-5% річних, які б могли відновити ті підприємства, які були зруйновані на тимчасово окупованих територіях. Чому це важливо? По-перше, відновлений бізнес - це податки до бюджету. Саме з цих податків ми фінансуємо українську армію. По-друге, це повернення людей. Це дасть змогу нам прив'язати людей до України, щоб вони не їхали за кордон. Це створення робочих місць, це зарплати, це можливість існувати і жити на своїй землі далі. На жаль, досі нам цього ще не вдалося зробити, але ми будемо намагатися впроваджувати цю ініціативу далі.

Геннадій Кірія: Нещодавно ви були у Львові. Ви зустрілися зі студентами Львівської політехніки. Скажіть, будь ласка, а що зараз найбільше турбує молодь? І які запити до політики має молодь?

Дмитро Разумков: Там було багато майбутніх міжнародників - моїх колег. Турбує, як і всіх українців, війна, економіка, міжнародне майбутнє держави, корупція.

Велика кількість молоді за цей рік стала більш свідомою, стала глибше розбиратися і занурюватися в ті процеси, які відбуваються в країні. Це ще один плюс від того, як змінюється держава в умовах війни, в умовах тих викликів, які перед нами стоять. Оскільки саме ці хлопці і дівчата завтра будуть будувати цю країну.

Мої діти живуть тут, навчаються в українській школі, в українському садочку. Хочеться, щоб вони залишилися не тими українцями, які розповідають з-за кордону, як вони люблять Батьківщину, а які б тут жили, тут її розвивали і робили її успішною.

Геннадій Кірія: Про що ви зараз мрієте?

Дмитро Разумков: Всі наші плани, амбіції, бажання, трошки заморозилися, починаючи з 24 лютого 2022 року. І ось лише після перемоги ми зможемо повернутися до повної їх реалізації. Тому, як і кожен українець, я сьогодні мрію про перемогу.

Повну версію інтерв'ю дивіться на YouTube-каналі «Увага Кірія».

СУДОВИЙ ПОРЯДОК ЗМІНИ ЧЕРГОВОСТІ ПРАВА НА СПАДКУВАННЯ

Правова можливість зміни черговості одержання права на спадкування в судовому порядку

27 січня 2023 року Верховний Суд у складі колегії суддів Першої судової палати Касаційного цивільного суду в рамках справи № 712/6646/21 досліджував питання щодо можливості зміни черговості одержання права на спадкування.

Згідно зі статтями 1216, 1218 ЦК України спадкуванням є перехід прав та обов'язків (спадщини) від фізичної особи, яка померла (спадкодавця) до інших осіб (спадкоємців). До складу спадщини входять усі права і обов'язки, що належали спадкодавцю на момент відкриття спадщини і не припинилися внаслідок його смерті.

Статтями 1217, 1223 ЦК України передбачено, що спадкування здійснюється за заповітом або за законом. Право на спадкування мають особи, визначені у заповіті. У разі відсутності заповіту, визнання його недійсним, неприйняття спадщини або відмови від її прийняття спадкоємцями за заповітом, а також у разі неохоплення заповітом усієї спадщини право на спадкування за законом одержують особи, визначені у статтях 1261-1265 цього Кодексу (спадкоємці за законом першої-п'ятої черг). Право на спадкування виникає у день відкриття спадщини.

Спадкування за законом здійснюється у наступній черговості (при цьому кожна наступна черга спадкоємців за законом одержує право на спадкування у разі відсутності спадкоємців попередньої черги, усунення їх від права на спадкування, неприйняття ними спадщини або відмови від її прийняття, крім випадків зміни черговості одержання права на спадкування, встановлених статтею 1259 ЦК України):

- **перша черга:** діти спадкодавця (у тому числі зачаті за життя спадкодавця та народжені після його смерті), той з подружжя, який його пережив, та батьки;
- **друга черга:** рідні брати та сестри спадкодавця, його баба та дід як з боку батька, так і з боку матері;
- **третьа черга:** рідні дядько та тітка спадкодавця;
- **четверта черга:** особи, які проживали зі спадкодавцем однією сім'єю не менш як п'ять років до часу відкриття спадщини;
- **п'ята черга:** інші родичі спадкодавця до шостого ступеня споріднення включно, причому родичі ближчого ступеня споріднення усувають від права спадкування родичів подальшого ступеня споріднення, та утриманці спадкодавця (неповнолітня або непрацездатна особа, яка не була членом сім'ї спадкодавця, але не менш як п'ять років одержувала від нього матеріальну допомогу, що була для неї єдиним або основним джерелом засобів до існування).

Ступінь споріднення визначається за числом народжень, що віддаляють родича від спадкодавця. Народження самого спадкодавця не входить до цього числа (ст. 1265 ЦК України).

Системне тлумачення положень статей 1258, 1259 та інших положень книги 6 ЦК України дає змогу стверджувати про необхідність розмежовувати такі правові конструкції, як «одержання права на спадкування наступною чергою» (ч. 2 ст. 1258 ЦК України) та «зміна суб'єктного складу осіб, які набувають право на спадкування за законом».

«Одержання права на спадкування наступною чергою» (ч. 2 ст. 1258 ЦК України) стосується другої - п'ятої черг і пов'язується із такими юридичними фактами, як відсутність спадкоємців попередньої черги; усунення спадкоємців попередньої черги від права на спадкування; неприйняття спадкоємцями попередньої черги спадщини; відмова від прийняття спадщини.

На «зміну суб'єктного складу осіб, які набувають право на спадкування за законом» в межах певної черги впливають такі юридичні факти, як зміна черговості на підставі договору або рішення суду (ст. 1259 ЦК України); застосування правил про право представлення (ст. 1266 ЦК України); відмова спадкоємця від прийняття спадщини на користь іншого спадкоємця за законом (ч. 2 ст. 1274 ЦК України); спадкова трансмісія (ст. 1276 ЦК України); збереження правового зв'язку при усиновленні (частина третя статті 1260 ЦК України). Зміна суб'єктного складу осіб, які набувають право на спадкування за законом стосується першої - п'ятої черги.

Відповідно до статті 1264 ЦК України у четверту чергу право на спадкування за законом мають особи, які проживали із спадкодавцем однією сім'єю не менше як п'ять років до часу відкриття спадщини.

При вирішенні спору про право на спадщину осіб, які проживали зі спадкодавцем однією сім'єю не менше як п'ять років до часу відкриття спадщини (четверта черга спадкоємців за законом), судам необхідно враховувати правила частини другої ст. 3 СК України про те, що сім'ю складають особи, які спільно проживають, пов'язані спільним побутом, мають взаємні права та обов'язки.

Проживання однією сім'єю жінки та чоловіка без шлюбу не є підставою для виникнення в них права на спадкування за законом у першу чергу на підставі статті 1261 ЦК України.

Відповідно до ч. 2 ст. 1259 ЦК України фізична особа, яка є спадкоємцем за законом наступних черг, може за рішенням суду одержати право на спадкування разом із спадкоємцями тієї черги, яка має право на спадкування, за умови, що вона протягом тривалого часу опікувалася, матеріально забезпечувала, надавала іншу допомогу спадкодавцеві, який через похилий вік, тяжку хворобу або каліцтво був у безпорадному стані.

У постанові від 03 липня 2019 року у справі № 554/8023/15-ц ВП ВС зауважила, що, вирішуючи питання про встановлення факту проживання однією сім'єю без реєстрації шлюбу, суд має установити факти спільного проживання однією сім'єю; спільний побут; взаємні права та обов'язки (статті 3, 74 СК України).

Таким чином, для встановлення факту проживання однією сім'єю чоловіка та жінки без шлюбу потрібно враховувати у сукупності всі ознаки, що притаманні наведеному визначенню, і предметом доказування у таких справах є факти спільного проживання, ведення спільного господарства, наявності у сторін спільного бюджету, проведення спільних витрат, придбання майна в інтересах сім'ї, наявності між сторонами взаємних прав та обов'язків, притаманних подружжю.

Для прийняття спадщини встановлюється строк у шість місяців, який починається з часу відкриття спадщини (ч. 1 ст. 1270 ЦК України). →

Стаття 1259 ЦК України передбачає можливість зміни черговості одержання права на спадкування, у тому числі і за рішенням суду.

Фізична особа, яка є спадкоємцем за законом наступних черг, може за рішенням суду одержати право на спадкування разом із спадкоємцями тієї черги, яка має право на спадкування, за умови, що вона протягом тривалого часу опікувалася, матеріально забезпечувала, надавала іншу допомогу спадкодавцеві, який через похилий вік, тяжку хворобу або каліцтво був у безпорадному стані (частина друга статті 1259 ЦК України).

Судовий порядок зміни черговості застосовується на підставі задоволення позову спадкоємця наступних черг до спадкоємців тієї черги, які безпосередньо закликаються до спадкування. Право на пред'явлення позову про зміну черговості спадкування мають лише спадкоємці за законом.

Підставами для задоволення позову щодо зміни черговості одержання спадкоємцями за законом права на спадкування є сукупність наступних обставин, встановлених у судовому порядку:

- 1) опікування над спадкоємцем, тобто надання йому нематеріальних послуг (прихильне спілкування, поради та консультації, поздоровлення зі святами, тощо);
- 2) матеріальне забезпечення спадкодавця;
- 3) надання будь-якої іншої допомоги спадкодавцеві, тобто такої допомоги, яка має матеріалізоване вираження - прибирання приміщення, приготування їжі, ремонт квартири;
- 4) тривалий час здійснення дій, визначених у пунктах 1-3;
- 5) безпорадний стан спадкодавця, тобто такий стан, під час якого особа неспроможна самостійно забезпечувати свої потреби, викликаний похилим віком, тяжкою хворобою або каліцтвом.

Для задоволення такого позову необхідна наявність всіх п'яти зазначених вище обставин.

Під безпорадним станом слід розуміти безпомічність особи, неспроможність її своїми силами через похилий вік, тяжку хворобу або каліцтво фізично та матеріально самостійно забезпечити умови свого життя, у зв'язку з чим ця особа потребує стороннього догляду, допомоги та піклування.

ВИСНОВОК:

При вирішенні питання про зміну черговості спадкування позивач повинен довести факт опікування, матеріального забезпечення спадкодавця протягом тривалого часу та перебування спадкодавця у безпорадному стані, тобто стані, обумовленому похилим віком, тяжкою хворобою або каліцтвом, коли особа не може самостійно забезпечити умови свого життя, потребує стороннього догляду, допомоги та піклування.

Судовий порядок зміни черговості застосовується на підставі задоволення позову спадкоємця наступних черг до спадкоємців тієї черги, які безпосередньо закликаються до спадкування. Право на пред'явлення позову про зміну черговості спадкування мають лише спадкоємці за законом.

Адвокат Морозов Є. О.

ЧИ МОЖНА ОТРИМАТИ СУБСИДІЮ ПРИ НАЯВНОСТІ ЗАБОРГОВАНOSTІ?

Житлова субсидія не призначається, у тому числі на наступний період, якщо домогосподарство має прострочену понад три місяці (на дату надання інформації) заборгованість з оплати житлово-комунальних послуг чи витрат на управління багатоквартирним будинком, що виникла протягом трьох років, і загальна сума якої (на день звернення за призначенням житлової субсидії) перевищує 40 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (680 грн).

При цьому субсидія може призначатися за наявності заборгованості за послугу з постачання та розподілу природного газу, що нарахована виконавцем комунальної послуги з посиланням на рішення суду щодо норм споживання природного газу побутовими споживачами у разі відсутності лічильників газу та у зв'язку з приведенням об'ємів використаного природного газу побутовими споживачами до стандартних умов (пункт 14, підпункт 5 Положення про порядок призначення житлових субсидій, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.10.1995 № 848).

Водночас, громадяни не позбавлені права на призначення житлової субсидії за умови документального підтвердження сплати заборгованості або укладення договору про її реструктуризацію, або оскарження споживачем заборгованості в судовому порядку (за наявності ухвали про відкриття провадження у справі) протягом двох місяців з початку опалювального (неопалювального) сезону, в іншому випадку — з місяця, що настає за тим, у якому до уповноваженого органу надійшло документальне підтвердження таких дій.

Питання виникнення та погашення заборгованості з оплати житлово-комунальних послуг необхідно вирішувати з підприємствами — надавачами послуг, до повноважень яких належить облік такої заборгованості.

Крім того, у разі відмови в призначенні житлової субсидії у зв'язку із заборгованістю з оплати житлово-комунальних послуг, людина може звернутися із новою заявою про призначення субсидії, де має бути зазначено перелік тих послуг, за якими відсутня заборгованість з оплати.

За інформацією ПФУ

ЯК ПЕРЕВЕСТИ ВИПЛАТИ ПРИЗНАЧЕНОЇ В УКРАЇНІ ПЕНСІЇ У ПОЛЬЩУ?

Мінреінтеграції спільно з Пенсійним фондом України підготовлено відповідне роз'яснення для українських пенсіонерів, що тимчасово перебувають у Польщі. Роз'яснення стосується осіб, які вже отримували виплати пенсій в Україні.

Такі пенсіонери можуть перевести пенсійні виплати шляхом подачі документів через Установу соціального страхування Республіки Польща (ZUS).

Покрокову інструкцію, як це зробити та які саме документи необхідно подати, дивіться в інфографіці:

Порядок переведення виплати призначених пенсій у Республіку Польща

Спосіб звернення:

Через Установу соціального страхування Польщі (ZUS) за міжнародною Угодою.

Підстава:

Угода між Україною та Республікою Польща про соціальне забезпечення від 18.05.2012.

Механізм:

1. Зверніться до територіального органу ZUS за місцем проживання на території Польщі з пакетом документів (перелік наведено далі).
2. Територіальний орган ZUS заповнить та засвідчить необхідні формуляри та копії документів, надішле їх до відповідного органу Пенсійного фонду України.
3. Орган Фонду розгляне документи та винесе відповідне рішення, про яке повідомить ZUS та особу.
4. Пенсія переказується щоквартально на особистий (валютний) рахунок пенсіонера, відкритий у польському банку (в грошовій одиниці євро за офіційним курсом Національного банку України).

Порядок переведення виплати призначених пенсій у Республіку Польща

Необхідні документи:

- паспорт;
- довідка про присвоєння номера UKR PESEL або карта побуту або посвідчення особистості;
- реєстраційний номер облікової картки платника податків (за наявності);
- пенсійне посвідчення (за наявності);
- довідка з банківськими реквізитами особистого (валютного) рахунку відкритого в польському банку.

Спосіб виплати:

На особистий (валютний) рахунок особи, відкритий у польському банку.

АНОНС: читайте в наступному номері**■ КОМПЕНСАЦІЯ ЗА ПОШКОДЖЕНЕ ЧИ ЗНИЩЕНЕ МАЙНО**

(Як отримати компенсацію за пошкоджене чи знищене майно?)

■ СЕРЕДНІЙ ЗАРОБІТОК МОБІЛІЗОВАНИХ ПРАЦІВНИКІВ

(Хто із мобілізованих працівників має право на отримання середнього заробітку?)

■ ВИПЛАТА НА ПОХОРОН ПЕНСІОНЕРА

(Українцям пояснили, як її отримати)

Нагадуємо читачам, що Ви можете надсилати свої запитання, а також актуальні та цікаві, з правової точки зору, теми на електронну пошту редакції: **porady_urista@ukr.net** По можливості ми будемо надавати відповіді та публікувати їх на сторінках газети.

ОБ'ЯВИ • ІНФОРМАЦІЯ • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ**ПОСЛУГИ АДВОКАТА ТА ЮРИДИЧНІ КОНСУЛЬТАЦІЇ**

Адвокат Печенкін Ігор Віталійович (20 років юридичної практики).
Кримінальне, Цивільне, Господарське право, виконавче провадження, трудові спори.

Позитивна практика захисту в кримінальних провадженнях; оскарження дій та/чи бездіяльності посадових осіб; виконання судових рішень; супроводження господарської діяльності; юридичний супровід та вирішення комплексних, в т. ч. кризових ситуацій у правовідносинах з партнерами; побудова та супроводження ведення бізнесу; реєстрація юросіб, ГО, ЗМІ та політичних партій; майнові спори; інша правова допомога та консультації.

Телефон для зв'язку (067) 850-86-36, електронна пошта: **proky@ukr.net**

Увага! Попередня консультація по телефону БЕЗКОШТОВНА!

**Всеукраїнська громадська організація
«Правозахисна організація «СПІЛЬНА МЕТА»****ЗАХИЩАЄ ВАШІ ПРАВА В НАСТУПНИХ СФЕРАХ:**

- ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ; ► ПРАВА НА ОСВІТУ; ► СВОБОДИ СЛОВА;
- ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ; ► ЗЕМЕЛЬНИХ ТА МАЙНОВИХ ВІДНОСИНАХ;
- ПРАВА НА ЗАКОННЕ РОЗСЛІДУВАННЯ ТА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

сайт: www.commongoal.org.ua

Інформаційно-правовий портал «ПОРАДИ ЮРИСТА»
www.porady.org.ua

УВАГА! ПЕРЕДПЛАТА - 2023

НА ІНФОРМАЦІЙНО-ПРАВОВУ ГАЗЕТУ

ПОРАДИ ЮРИСТА

Шановні читачі!

*Якщо вам цікава газета Ви можете оформити передплату
у всіх поштових відділеннях України за Каталогом видань ДП «Преса».*

ПЕРЕДПЛАТНИЙ ІНДЕКС ГАЗЕТИ - 49801

ЗНАЙДИ БЛИЗЬКИХ

З початку російської військової агресії мільйони українців стали біженцями, а найбільші міста країни перетворилися на зону активних бойових дій. У ситуації, що склалася, безліч сімей виявилися розділеними, люди часто втрачають зв'язок зі своїми найближчими родичами.

Колектив журналістів та співробітників ЗМІ створив проект з пошуку зниклих людей «Знайди близьких».

Ми просимо громадян, родичі яких не виходять на зв'язок, надсилати нам всю інформацію.

Рекомендуємо використовувати

таку форму звернення:

- ПІБ зниклої людини;
- Ваші контактні дані;
- Фото зниклого, опис особливих прикмет;
- Приблизне місце останнього перебування зниклого.

Електронна пошта

для надсилання матеріалів:

porady_urista@ukr.net

Інформація буде публікуватися на Інформаційно-правовому порталі «ПОРАДИ ЮРИСТА»

(<https://porady.org.ua/>)

